

Beschrijving

Een schuldinstrument is een schulderkenning, uitgegeven door:

- een staat;
- supranationale instellingen (zoals de Europese Investeringsbank);
- ondernemingen of financiële instellingen.

Als u een schuldinstrument koopt, leent u eigenlijk geld aan de uitgever en wordt u schuldeiser.

Als u een schuldinstrument koopt, zal u van de uitgever (ook de 'emittent' genoemd)

- meestal een interest of rente ontvangen tijdens de looptijd van het schuldinstrument;
- uw belegde kapitaal volledig, gedeeltelijk of niet terugkrijgen op de eindvervaldag, afhankelijk van het soort schuldinstrument dat u aankocht.

Op het moment van de lancering van de uitgifte bepaalt de uitgever de looptijd, uitgifteprijs, rentevoet en betaaldatum van de eventuele coupons.

Schuldinstrumenten worden uitgegeven:

- in vaste coupures;
- op de primaire of emissie markt: de markt waar u tijdens een vooraf bepaalde intekenperiode nieuwe schuldinstrumenten tegen een vaste prijs kan kopen. U kan maar gedurende een beperkte periode (de 'inschrijvingsperiode') op een nieuw schuldinstrument inschrijven

Wil u een schuldinstrument kopen na de inschrijvingsperiode, dan moet u naar de secundaire markt: de markt waar bepaalde effecten worden verhandeld en de prijzen elke dag variëren. Niet alle schuldinstrumenten worden op een secundaire markt verhandeld.

De uitgifteprijs van een schuldinstrument is niet noodzakelijk gelijk aan haar nominale waarde, d.w.z. het bedrag dat op het effect vermeld staat. De prijs kan worden aangepast om beter in te spelen op de marktvoorwaarden. Schuldinstrumenten kunnen worden uitgegeven:

- tegen pari: de uitgifteprijs is gelijk aan de nominale waarde en de belegger betaalt de volle prijs = 100% van de nominale waarde;
- onder pari: de uitgifteprijs is lager dan de nominale waarde en het verschil tussen beide vormt de uitgiftepremie, die het rendement voor de belegger in feite verhoogt en in sommige gevallen belastbaar is;
- boven pari: de belegger betaalt meer voor het schuldinstrument dan de nominale waarde ervan.

Schuldinstrumenten worden uitgegeven in euro of in andere valuta's.

Zelfs in het geval van een schuldinstrument met een recht op terugbetaling van het belegde kapitaal, is uw kapitaal niet gegarandeerd. In geval van faillissement of herstructurering van de emittent en/of de garant, opgelegd door de afwikkelingsautoriteit om een faillissement te voorkomen, loopt u het risico om de sommen waarop u recht hebt niet te recupereren en het belegde kapitaal geheel of gedeeltelijk te verliezen.

Soorten schuldinstrumenten

Er bestaan verschillende soorten schuldinstrumenten, die worden ingedeeld op basis van verschillende elementen.

- Op basis van hun structuur
  - **Schuldinstrumenten met een vooraf bepaalde rentevoet:** het potentiële rendement bestaat uit een vooraf bepaalde rentevoet. Wanneer een schuldinstrument met vooraf bepaalde rentevoet voorziet in een recht op terugbetaling van het belegde kapitaal op vervaldag, dan spreekt men soms ook van een 'obligatie'.
  - **Gestructureerde schuldinstrumenten:** het potentiële rendement is gekoppeld aan de prestaties van één of meerdere onderliggende activa (zoals aandelen, grondstoffen, indexen enz.). Of er een rente zal worden

uitbetaald is met andere woorden afhankelijk van de evolutie van deze onderliggende waarden. Gestructureerde schuldinstrumenten richten zich tot beleggers die over voldoende kennis en ervaring beschikken om, in het licht van hun financiële situatie, de voordelen en de risico's van een belegging in dit instrument in te schatten. Het is een product dat niet eenvoudig is en misschien moeilijk te begrijpen is.

- Op basis van hun rente-uitkering
  - **Schuldinstrumenten met distributie van de rente** hebben een coupon. De rente wordt op regelmatige tijdstippen uitbetaald.
  - **Schuldinstrumenten met kapitalisatie van de rente** hebben geen coupon (de rente wordt niet jaarlijks betaald, maar gekapitaliseerd tot op de eindvervaldag). Een bijzondere vorm is de uitgifte onder pari, waarbij het bedrag dat de belegger minder betaalt dan de nominale waarde, zijn vergoeding vormt.
- Op basis van hun rentebepaling
  - **Schuldinstrumenten met vaste rente** hebben een rentevoet die is vastgelegd voor de ganse looptijd van het schuldinstrument.
  - **Schuldinstrumenten met variabele rente** hebben geen vast couponbedrag. Het wordt periodiek herzien.
- Op basis van hun uitgever
  - **Schuldinstrumenten (ook 'staatsobligaties' genoemd) uitgegeven door de Belgische staat** hebben een zeer laag kredietrisico, aangezien de Staat de uitbetaling van de rente en de terugbetaling van het belegde kapitaal op de eindvervaldag garandeert. We onderscheiden 3 soorten:
    - **het schatkistcertificaat** is een schuldinstrument met een korte looptijd (max. 12 maanden) en een vaste rente, dat wordt uitgegeven in euro. Particuliere beleggers kunnen enkel schatkistcertificaten kopen op de secundaire markt.
    - **de staatsbon** is een schuldinstrument met een looptijd van 1 tot 10 jaar, die meestal een vaste rentevoet heeft en wordt uitgegeven in euro.
    - **de lineaire obligatie of OLO** is een schuldinstrument op middellange, lange of zeer lange termijn (van 1 tot 30 jaar) in euro, die wordt uitgegeven in regelmatige schijven. Elke categorie OLO's met dezelfde nominale rentevoet en dezelfde eindvervaldag vormt 1 lijn. OLO's van eenzelfde lijn kunnen op verschillende tijdstippen zijn uitgegeven, met bijgevolg verschillende uitgiftepremieën. OLO's worden in hoofdzaak uitgegeven voor professionele beleggers. De particuliere belegger kan enkel OLO's kopen op de secundaire markt.
  - **Schuldinstrumenten uitgegeven door bedrijven (ook 'bedrijfsobligaties' genoemd)** hebben doorgaans een hogere rentevoet dan staatsobligaties, omdat de rentevoet mee bepaald wordt door de kredietwaardigheid van het betrokken bedrijf. De meeste bedrijven die schuldinstrumenten uitgeven, vragen een rating aan (zie paragraaf 'Rating' verderop in dit document), zodat u de kredietwaardigheid van de onderneming correct kan inschatten.
- Op basis van hun voorrang of voorrecht
  - **Converteerbare obligaties** zijn bedrijfsobligaties waarbij u op de eindvervaldag de keuze krijgt om ofwel het belegde kapitaal te ontvangen, ofwel uw schuldinstrument om te ruilen tegen een aantal aandelen van het uitgevende bedrijf. Omdat u die keuze krijgt op de eindvervaldag, is de aangeboden rentevoet meestal lager dan die van gewone bedrijfsobligaties.
  - **Reverse converteerbare obligaties** zijn vergelijkbaar met converteerbare obligaties, maar hier is het de uitgever die de keuze heeft om u op de eindvervaldatum terug te betalen in contanten of in de vorm van een, op voorhand vastgelegd, aantal aandelen. Uiteraard zal de uitgever het voor hem meest voordelige kiezen. Uw risico is beduidend groter dan bij een converteerbare obligatie. Meestal zal de aangeboden rentevoet dan ook hoger zijn dan bij een gewone bedrijfsobligatie.
  - **Achtergestelde obligaties** zijn schuldinstrumenten die in geval van faillissement van de uitgevende onderneming pas na de gewone obligaties worden terugbetaald en als er nog activa overblijven. Uw risico is groter

dan bij een gewone obligatie en daarom zal de aangeboden rentevoet ook hoger zijn dan bij een gewone obligatie.

- Verder onderscheiden we nog:
  - **eeuwigdurende schuldinstrumenten:** dit zijn schuldinstrumenten zonder een eindvervaldag. U ontvangt regelmatig een couponbetaling, maar zal in principe nooit het belegde kapitaal terugkrijgen van de uitgever. U kan het belegde kapitaal enkel recupereren als het schuldinstrument op de beurs verkocht wordt (uitgezonderd als bij de uitgifte werd vastgelegd dat de uitgever het schuldinstrument zal terugbetalen aan een vooraf bepaalde prijs).
  - **Schuldinstrumenten met recht op terugbetaling van het belegde kapitaal:** schuldinstrumenten waarbij de emittent zich ertoe verbindt om het volledige belegde kapitaal op de eindvervaldag terug te betalen. Dit recht is evenwel niet gegarandeerd, zoals bijvoorbeeld in het geval van een faillissement van de emittent (zie 'Risico's' hierna).
  - **Gestructureerde schuldinstrumenten met recht op gedeeltelijke terugbetaling van het belegde kapitaal en schuldinstrumenten zonder recht op terugbetaling van het belegde kapitaal:** gestructureerde schuldinstrumenten waarbij het risico op kapitaalverlies bestaat, want de emittent verbindt zich er niet toe om het volledige belegde kapitaal op de eindvervaldag terug te betalen.

Ratings

Een kredietrating meet de solvabiliteit van een emittent, garant of uitgifte, en wordt toegekend door gespecialiseerde instellingen, de zogenaamde 'ratingbureaus'. Een rating meet dus de financiële gezondheid van een uitgever.

Standard & Poor's (S&P), Moody's en Fitch zijn de 3 referentieratingbureaus op wereldniveau. De specifieke ratings die ze geven, variëren licht, maar gaan altijd van AAA tot C of D. Ze geven aan hoe groot de kans is dat de uitgever de overeengekomen rente en het ontleende kapitaal zal kunnen terugbetalen.

Hoe hoger de rating van een bedrijf, hoe groter de kans dat u de beloofde rente en de terugbetaling van uw schuldinstrument ontvangt en hoe lager de geboden rentevoet.

Hoe lager de rating van een bedrijf, hoe kleiner de kans dat u de beloofde rente en de terugbetaling van uw schuldinstrument ontvangt en hoe hoger de geboden rentevoet.

Let op: een ratingbepaling is een momentopname, waardoor de rating van de uitgever kan dalen of stijgen tijdens de looptijd van uw schuldinstrument.

Meer info over de kredietrating vindt u op belfius.be. De ratingadviezen kan u raadplegen op belfius.com.

Terugbetaling

Terugbetaling op eindvervaldag

Op de eindvervaldag kan het zijn dat u: recht hebt op de terugbetaling van uw belegde kapitaal en op de interesten, gedeeltelijk recht hebt op de terugbetaling van uw belegde kapitaal en op de interesten of geen recht hebt op de terugbetaling van uw belegde kapitaal en op de interesten, zoals bepaald bij de aankoop van uw schuldinstrument.

Voor schuldinstrumenten met recht op terugbetaling van uw belegde kapitaal, bedraagt de terugbetalingswaarde op de eindvervaldag meestal 100% van de nominale waarde, maar het schuldinstrument kan een terugbetalingspremie voorzien als de emittent beslist om meer dan 100% terug te betalen.

Zelf wanneer u recht hebt op gehele of gedeeltelijke terugbetaling is uw kapitaal evenwel niet gegarandeerd. Bijvoorbeeld wanneer de uitgever op het einde van de looptijd niet in staat is zijn schulden terug te betalen, loopt u het risico om de sommen waarop u recht hebt niet te recupereren en het belegde bedrag geheel of gedeeltelijk te verliezen (zie 'Risico's' hierna).

Vervroegde terugbetaling

Bij sommige schuldinstrumenten is er een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling.

Schuldinstrumenten met een call-optie: de uitgever heeft het recht om het schuldinstrument vervroegd terug te betalen. De reden hiervoor kan een dalende rentevoet zijn, waardoor het voor de uitgever voordeliger is te lenen aan de lagere marktrente, zodat hij de hogere jaarlijkse coupon niet meer hoeft te betalen.

Put-uitgifte: u hebt het recht om het schuldinstrument vervroegd te laten terugbetalen door de uitgever. De reden hiervoor kan een stijgende rentevoet zijn, waardoor het voordeliger is het belegde kapitaal te herbeleggen in een nieuw schuldinstrument met een hogere rentevoet.

De voorwaarden van de vervroegde terugbetaling (prijs en tijdstip) worden vastgelegd op het moment van de lancering van de uitgifte.

Secundaire markt

Sommige schuldinstrumenten kan u ook vóór het einde van de looptijd verkopen op de secundaire markt. Niet alle schuldinstrumenten worden op een secundaire markt verhandeld. De prijs die u ontvangt, is afhankelijk van de koers van het schuldinstrument. Die koers:

- wordt bepaald door de vraag en het aanbod van het effect
- is sterk afhankelijk van de marktrente, waardoor u het belegde kapitaal mogelijk niet volledig terugkrijgt (zie 'Risico's' hierna). Daarnaast worden ook onderhandelings- en beurskosten aangerekend.
- Bij gebrek aan een secundaire markt, kunnen bepaalde schuldinstrumenten door de emittent of de garant worden ingekocht vóór de eindvervaldag. Dit gebeurt tegen de prijs die door de emittent of de garant is bepaald volgens de marktparameters op dat moment, wat zou kunnen leiden tot een prijs die lager is dan het belegde kapitaal.

Kosten

Bij het aankopen, aanhouden en verkopen van schuldinstrumenten zijn volgende kosten mogelijk van toepassing:

- makelaarsloon bij aan- en verkoop
- inningskosten bij couponbetalingen
- bewaarloon en dossierkosten voor het aanhouden in effectendossier
- wisselkoerskosten
- uitstapkosten bij verkoop vóór eindvervaldag.

De specifieke tarieven vindt u in de tarievenfiche van de voornaamste beleggingsverrichtingen.

Fiscaliteit

Op basis van de huidige fiscale wetgeving, die onderhevig kan zijn aan wijzigingen, betalen particuliere beleggers onderworpen aan de personenbelasting in België 30% roerende voorheffing op interesten. De terugbetalingspremie is onderhevig aan een roerende voorheffing van 30%. Bij aan- of verkoop van een schuldinstrument op de secundaire markt bent u een taks op beursverrichtingen (TOB) van 0,12% verschuldigd (max. 1.300 euro per transactie).

Voor schatkestcertificaten, OLO's en staatsbons is er bij aan- of verkoop vóór de eindvervaldag een bevrijdende roerende voorheffing van 30% verschuldigd op de gelopen rente, ten laste van de niet-vrijgestelde verkoper. De niet-vrijgestelde koper ontvangt eenzelfde bedrag in cash bij wijze van bonificatie (cf. vereffeningssysteem X/N). Deze effecten zijn niet onderworpen aan de TOB.

Beleggers die niet onderworpen zijn aan de Belgische personenbelasting, informeren zich best over de belastingregeling die op hen van toepassing is.

Risico's

Afhankelijk van het gekozen schuldinstrument

Meer informatie vindt u op belfius.be/beleggingsaanpak.

Overweegt u om in een schuldinstrument te beleggen, weet dan dat hier o.a. onderstaande risico's aan verbonden zijn.

- Een **kredietrisico**: als de emittent in gebreke blijft (bv. als gevolg van een faillissement), loopt u het risico dat uw aanvankelijk belegde kapitaal en uw interesten slechts gedeeltelijk of zelfs helemaal niet worden terugbetaald op de eindvervaldag. Zelfs bij emittenten met een goede rating valt een faillissement nooit uit te sluiten.
- Een **marktrisico**: de waarde van de schuldinstrumenten kan o.m. schommelen in functie van de rentetarieven op de markten en de financiële gezondheid van de emittent. Verkoopt u het schuldinstrument vóór de eindvervaldag, dan krijgt u mogelijk niet uw volledig belegde kapitaal terug.
- Een **liquiditeitsrisico**: niet alle schuldinstrumenten zijn beursgenoteerd. Uw belegde kapitaal is in principe geblokkeerd tot de eindvervaldag. Als er niet genoeg kopers zijn, kan dit de koers van het schuldinstrument negatief beïnvloeden.
- Een **wisselkoersrisico**: koopt u een schuldinstrument in een andere munt dan de euro, dan bestaat het risico op afroming van uw potentieel rendement bij de omzetting in euro als de vreemde munt niet gunstig evolueerde tijdens de looptijd van uw belegging. Omgekeerd levert uw belegging een hoger rendement op bij een positieve evolutie als gevolg van de gunstige wisselkoers.
- Een **inflatierisico**: een constante prijsstijging kan leiden tot een waardeverlies van het initiële belegde bedrag.

Meer informatie over de diverse risico's vindt u op belfius.be/risicos-beleggings-producten.

Klachtendienst

Hebt u een klacht, dan kan u zich in 1e instantie richten tot uw kantoor, uw financieel adviseur of de dienst Klachtenbeheer (Collinummer 7908), Karel Rogierplein 11, 1210 Brussel of per e-mail: complaints@belfius.be.

Bent u niet tevreden met het antwoord, dan kan u zich wenden tot Belfius Bank NV, Negotiation (Collinummer 7913), Karel Rogierplein 11, 1210 Brussel of per e-mail: negotiation@belfius.be.

Vindt u niet meteen de oplossing bij één van de vorige vermelde contacten, dan kan u zich wenden tot de Ombudsman in financiële geschillen, North Gate II, Koning Albert II-laan 8, 1000 Brussel (www.ombudsfin.be).

Hoe beleggen?

Online via Belfius Mobile of Belfius Direct Net
of op afspraak in kantoor.

Een vraag?

We helpen u graag via Belfius Connect op 02 222 12 02